

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petitsor egyszeri hirdetésre 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltekr. minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.

Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézet Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A tagosítás Sárosvármegyében.

(P. V.) Május 1-jén a tagosítási eljárás során új rend lépett életbe. Már közöltük, hogy a földművelésügyi miniszter kiket nevezett ki vármegyénkben a föld osztályozását és becslését végző bizottságok elnökéül. A mint a közzétett névsorból kitűnik, a kinevezésnél gondja volt a miniszternek arra is, hogy minden vármegye területéről legalább három-négy kizgazdát is fölvegyen a szakértők közé, hogy e fontos birtokpolitikai eljárásban a kisember érdekei is megfelelően érvényesülhessenek.

A tagosítási eljárás legfontosabb része — a mitől elsősorban függ a tagosítás eredményesége, megbízhatósága — a helyesen keresztülvitt osztályozás és becslés. Az 1832. évi tagosítási törvény értelmében a Királyhágón-inneni jogterületen az osztályozás és becslés az érdekeltek jelenlétében, az uraság és jobbágyok által szabadon és egyenlő számmal választott személyek hozzájárulásával történik meg. A bírói gyakorlat az alkalmas szakértői bizottságot úgy állította össze, hogy az érdekeltek érdekcsoportok szerint úrbéri választmányt alakítottak, a melynek kebeléből kiküldött becsűsök végezték az osztályozást és becslést, az eljáró bíró vezetése alatt. Könnyen látható, hogy a szakértői bizottság eddigi összeállításában nem felelt meg a kívánalmaknak. Számos panasz merült fel, hogy a szakértői bizottság tagjait az osztályozás és becslés keresztülvitelénél nem tárgyilagossá indokolt, hanem megbízói érdekei vezérlik. És ez érthető is, mert a szakértői bizottság eddig csupán a különböző érdekcsoportok

megbízóiból alakult és abban a helyi érdekektől távol álló, tárgyilagossá szakértelem képviselője nem volt.

Az új rendelkezések ezen a bajon gyökeresen segítenek. A tárgyilagossá abban nyeri biztosítékát, hogy a szakértői bizottság elnökét a bíróság nevezi ki, és csak olyan nevezhető ki, a ki a folyamatban levő birtokrendezési ügyben érdekelve nincs. A kinevezendő elnök szakértelmét pedig az biztosítja, hogy a bíróság csak azon gazdasági szakértők közül választhat elnököt, a kiket a földművelésügyi miniszter kijelölt. Erdők osztályozása és becslése esetében pedig egyenesen — a bíróság beleszólása nélkül — a földművelésügyi miniszter jelöli ki elnökül a legalkalmasabbnak mutakozó szakértőt. Ezért jelentősek a mostani kinevezések. A szakértői bizottság összeállításánál azonban most sem mellőzhető a helyi, különleges viszonyokat ismerő szakértők, a kiknek a bizottság tagjaivá és póttagjaivá való megválasztása továbbra is az érdekcsoportok feladata marad.

A szakértő-bizottság most a határ felerészét bíró nagyobb- és a határ másik felét bíró kisebb-birtokosok érdekcsoportjai által választott két rendes- és két póttagból áll, a kiknek elnökét a földművelésügyi miniszter által most kijelölt egyének közül nevezi ki az eljáró bíró. A választott rendes szakértő helyébe, akadályoztatás esetén, a választott póttag lép s ilyenkor a póttag helyét tölti be a bíró kinevezéssel. Így a bizottság tagja gyanánt lehetőleg mindig olyan szakértő működik, a kit az érdekeltek bizalma választott be a bizottságba. Mert az eljáró bíró szabadon csak akkor nevezhet ki

szakértőket, ha a tárgyaláson sem a rendes-, sem a póttag nem jelent meg, vagy ha az érdekeltek sem rendes-, sem póttagot nem választottak. Tehát a működő bizottság tulajdonképpen csak két tagból és az elnökből áll. De ez az összeállítás nemcsak költségkimelés szempontjából helyes, hanem azért is, mert az eddigi tapasztalatok szerint az osztályozás és becslés tényleges munkáját csak egy-két szakértő végezte, míg a többiek szerepe csak arra szorítkozott, hogy a szavazásnál szavazatukkal a tárgyilagossá rovására megbízóiknak érdekei felé billentsék a mérleget.

A szakértői munkálkodás a mintaföldeknek a helyszínén történendő felállításával veszi kezdetét. Ugyanekkor meg kell határozni az egy becsholdnak megfelelő pénzbeli egyenértékét is. Az eljáró bíró a megállapodásokat jegyzőkönyvbe veszi és az egyes földrészekre megállapított művelési ág jelzését és a földrészek osztályszámait az osztályozási jegyzékbe sajátkezűleg bevezeti. A bírót ebben munkájában kell, hogy támogassa a szakértő gazdasági szakértelem. Itt dől el a tagosítás igazságos volta. Mert egy közös tömegbe olvadt tagosítandó területhől minden érdekel csak úgy nyerheti vissza jogos tulajdonát, ha a tömegbe beadott ingatlanainak értékét a szakértők helyesen állapítják meg és a határ mindenegyes darabját helyesen értékelik.

Az érettségi-bankett ellen.

Városunkban több középiskola van. Ezek ifjúságához volna szavunk. A napilapok teleharsogják a botrányoknak sokszor erőszakosan felfújott híreivel rovataikat. Rőpiratok jelennek meg, melyek csak annyit tanácsot

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Régi építészeti maradványok Eperjesen.*

Írta: dr. Janicssek József.

Eperjes XVII. és XVIII. századbeli, sajátzerű stílusú, régi házai közismeretűek. Kevésbé ismeretes, hogy vannak itt-ott művészeti maradványok, a melyeket egyik-másik házban, ennek újabb átalakításánál befallaztak, többszörösen bemeszelték. Félig-meddig beépítve nem egy ház pitvara utcai részének falából kikandálnak bevakoltan volutás oszlopok, architrávok, párkányzatok stb., a melyeket, a régi időkre való emlékeztetőkül, a sűrűn váltakozó háztulajdonosok megtartottak.** Pár évvel ezelőtt történt, hogy helybeli építész a Fő-utca 72. sz. (Weiszlovits-féle) házat a pitvar felől s a lépcső-feljárót átalakítván, a régi falak egy részének áttörése, illetőleg lerombolása alkalmával majdnem teljesen ép állapotban levő, érdekes oszlopokra bukkant, a melyeknek fejei, illetőleg lábai elütnek a város több házában talált oszlopok enémű részeitől. A városunkban (főleg a lépcső-feljárókon) alkalmazott oszlopok házanként egymástól többé-kevésbé elütnek. A művészetben otthonnal amúgy is bíró s faji jellemünkkel egyébként is megfőző individualizmusból folyik ez,

* Kivonat a szerzőnek az «Archaeologiai Értesítő» 1906. évi 437—439. és 1909. évi 168. lapjain olvasható cikkeiből.

** V. ö. «Az eperjesi régiebb, renaissance-stílusú házak ornamentumai, általános tekintettel a díszítő művészetre és ennek szellemére» cz. értekezésem az «Eperjesi Lapok» 1904. évi januári és februári tárczarovataiban.

mely épületeink többi motivumainak egyénibb és szabadabb felfogásán is meglátszik A fenti oszlopok (csekélység híján) megkimélt állapotban most az épület kecses díszei s körülbelül két-két méter magasságúak, közepük átmérője körülbelül három decziméter. Ezekből kettő-kettő kiemelkedik a földszinti kávéházi helyiség oldalfalából, a miből azt lehet következtetni, hogy e ház földszintje valamikor olyan oszlopcsarnokos lehetett, a milyen volt például a Rákóczi-(Gallotsik) féle házé is. Az emeleti lépcsőzet jobboldali végződésénél szintén körülbelül háromötödében kiemelkedő oszlopoknak főleg dúsan és igen változatosan (legfelül rozettával, a kiemelkedőbb s rövidebb keretelő csúcsos fogakat (?), alátámasztó stílizált levelekkel, továbbá levelekből rótt volutákkal és kymationokkal) tagozott feje köti le figyelmünket.

Két hosszoldalának — felülről véve — kétharmad-része táján, körülbelül két decziméter hosszúságban, mértani vonalakban változatos domború ékítményeinél fogva érdekes az az élénken tagozott kökeretű ajtó, a mely eme oszloptól körülbelül két méternyi távolságban látható s jelenleg a padlásra vezet (egykor bizonyára díszesebb szobába vezethetett). Az ajtókeret felső gerendáján egészen, két hosszoldalt pedig (a legfelsőbb, még lejjebb futó homorú tagozaton kívül) kétharmad-részen kétszer domborúan, egyszer — közben — lécezen, s egyszer belső széle felől az alábbi ékítmény végződéséig homorúan pácázott. Amazok vízszintes fekvésű, keskeny vonalú pácázattal záródnak. A középső — pár helyütt megcsontított — ékítmény három hosszanti részből áll. A keret külső széle felé esik egy,

körülbelül két decziméter hosszú, kidomborodó kecses oszlopocskára, közepén nyakkal megszakítva, fent és lent barázdázva. A középső ugyanily hosszanti terjedelemben, de megszakítatlanul, a belsejében kimélyített rombusz szalagékítmény. Ettől befelé ugyanily hosszúságban az előbbinél kevésbé kiemelkedő oszlopocskára, a közepén szintén nyakkal megszakítva; felső részén hornyolatokkal, lent a középső rombusz szalag formájára díszítve.

Többszörös mérszretegtől megtisztítva, lefénképeztettem a Fő-utca 78. sz. ház pitvarának oldalfalába befallazott, hajlékonyabb s összetettebb idomú czímeres kőajtókeretet is, a mely, a két szöglet fmezejében látható levélornamentumainál fogva, a meszelésektől megrongáltan is magára vonja figyelmünket.

Hogy Eperjesen az építészeti tevékenység — a XVII. században — mennyire karolta fel a renaissance-motívumokat, annak egyik újabb bizonyossága azon, ékesfejű három csinos oszlop, a melyek a Konstantin-(azelőtt Vármegyeház)-utca 3. sz. alatti, Klein-(azelőtt Csizsik-) féle háznak földszintjéről az emeletre felvezető lépcsőnek jobb — támasztó — oldalán foglaltak helyet, legújabbban pedig e háznak átalakítása következtében, a mennyiben az épületbe ismét beilleszthetők nem voltak, kidobattak. Megfelelő hely híján egyetlen gondozásába. Már pusztán régiségüknek fogva is méltán, mert a ház, a melynek kecses díszét tették, a felirat szerint 1669. évben épülhetett. Az eredeti helyükön állott oszlopok a reájuk nehezdedt öblösebb pitvarboltozatokkal, a melyek jóval kisebbek voltak a már régebbi

birnak mondani, hogy mily pályára ne lépjen az ifjú, mert ez vagy az a foglalkozási, kereseti vagy jövedelmi ág már tömve van. Rőpiratok, tanácsadók, felhívások egész serege siralmasan szól a mi elárvult társadalmi helyzetünkről. Ezek a hírek mind csak azt bizonyítják, hogy gazdasági rabszolgaságunk, nemtörődömségünk és a gyakorlati pályáktól való rettegésünk mennyire megártott a produktív pályán lévő embereknek és szellemi foglalkozásúaknak egyaránt. Mindenütt a kétségbeesett zsúfoltság és az ideges félelem hangjai, az érvényesülést annyira meggátoló körülményeknek vészjósló körülményei. Ezekkel nem óhajtunk foglalkozni, mert a tehetség, akarat érvényesül, ha egyéni jó tulajdonsággal, józansággal és ambícióval, munkaösztönrel bír az ifjú.

De mit látunk? Alig törölte le az iskola porát az ifjú, máris bizonyítani óhajtja, hogy mennyire nem az életre való, mennyire ferdén fogja föl az ifjú ideálizmust. Nálunk az ifjúnak mintaképe a fiatalvérű, cigánykodó kicsapongás; vagy legalább is bizonyos, nimbusz-szerű varázs veszi körül a pezsgős-palaczkának könnyed fivelésű üvegéből szürcsölő ifjút. Szabadnak érzi magát és e ferdén fölfogott érzetében határtalan kicsapongásokkal akarja felüldíteni annyi éven át lekötött indulatát. Ez is mutatja, mennyire nem *életrevaló* a mi középiskolai nevelésünk. Az általános pedagógiai irányzatnak kell átalakulnia, hogy ifjúságunk vérmérséklete csillapíttassék. Az angol, *közvetlen érintkezésben* nevelő rendszer, hol tanár és tanítvány a legbensőbb, a legintimebb viszonyban vannak, némiképp mintaképül szolgálhat.

E sorok írója nem jelent meg az érettségi-banketten. Nem törődött a lenézéssel, sem a bántódással. De meggyőződése volt, hogy az alkohol fogyasztásának képességével, ennek mértékével érettségét nem bizonyíthatja.

Támadt nemes társadalmi mozgalom, mely az ifjúságnak higgadt érekre támaszkodó és a külföldi ifjúságnak emberbaráti törekvésével igazolt felhívásában inti az érettségi előtt állókat, hogy lehetőleg hagyják ki programjukból a bankettet. Az alkohol rombol. Aggott, ifjút. A munkaösztönt csökkenti. A léhaságot elősegíti. A szellemi tisztaságot veszélyezteti. Erkölcsi erőnket felforgatással sújtja. Nemes érzéseinket, szent kötelekeinket lázítja. A családi élettől eltérít. Gonosz vágyakat ébreszt. És mindez a tudat nem elég az embernek, ha egyszer megkóstolta a romlás nedűjét. De az ifjúságot, reményeinket, óvni kell az italtól. Óvni mindenáron. Az érettségi-mulatság egyike azon helytelen dolgoknak, melyek ma már nem állják meg helyüket. Ki kell törölnünk egyszersmindenkorra. *Ünnepélyes összejövetel az iskola falain belül: méltóságos lefolyásával könnyen kiszoríthatja a devajkódó bankettet.*

Az Alkoholellenes Liga megkapó felhívást tesz közzé, mely minden józan gondolkodású emberbarát támogatását felhívja az ifjúságnak az irányban való indítására, hogy a bankettel hagyjon föl. Többek között így szól:

«Sokan vagyunk már hazánkban is, kik hirdetjük és gyakoroljuk a szesz-italok élvezetétől való teljes tartózkodás elvét. Mert, meggyőződésünk szerint, az életnek sokszor igen súlyos harcaiban testünk és szellemünk teljes épségére van szükségünk, s csak

munkaképes, erős és erőteljes nép nem marad el a nemzetek nagy versenyében.»

Ékes bizonyítékokat hoz föl Angolország munkásnépe, a whiskytől ittasan, ezrével feküdt el London terein. Hozzáfogtak a nemes munkához. Ma már munkásegyleteknek szerény körében szívja szellemi táplálékát a dolgozó munkás. A hatalmas amerikai államok és városok erősen mozgolódnak az alkohol mérge ellen. A jégheg Skandináviában a szeszitaltól elálmosodva fagytak meg az emberek. Hozzáfogtak az öldöklő élv kiirtásához, és az iszákosságtól a tönk szélére juttatással megfenyegetett állam ma erős, él és virágzik. Ősi véreink, finn néptestvérünk, parlamentjében az állami akarat legteljesebb kinyilatkoztatásával tiltotta ki országukból a szeszt. Folytatásképp hangzik:

«Mindenütt, széles e föld kerekességén az ifjúság áll az első csatasorban az alkohollal szemben, mert nemes ideálizmusában fölismeri azokat a kötelességeket, melyeket a nemzet érdekei reáértettek.

Megmutattuk hosszú évezred alatt, hogy életképes nemzet vagyunk. Most, midőn a *jelenkor változott körülményei* újabb csapást mérnek reánk is, Magyarország az alkohol elleni küzdelem dolgában nem maradhat el a *kultúrnépek* sorából. Szomorú volna és hihetetlen, ha éppen a magyar ifjúság maradna távol ettől a harcztól, melyben résztvennünk *kötelesség* magunk és nemzetünk jövője érdekében. A sokféle ivási szokás között nem utolsó helyen áll az ú. n. érettségi-bankett, a mikor az ifjúság, a rosszul értelmezett szabadság nevében, borospohárral kezében köszönti utóljára *nevelőit* és barátait. *Oh, nem a szeretet és a barátság megnyitváulása ellen emelünk kifogást!* Ámde szükséges állapot-e az, hogy épp akkor ismerkedjék meg az ifjú a testet és lelket öltő mámorral, midőn őt az arra hivatottak érettnék jelentik ki? Az ivási szokások elleni küzdelmek kezdődjék meg az érettségi-bankettek alkoholizmusa ellen. Most, mikor *ifjú energiátok fölcsabadul*, nagy kár lenne, ha annak egy része a szesz-italok varázsos, hazug árjába fúlna. Szólt az élet; jöjjetek hozzánk és tartsatok velünk!»

Igaz szavak! Varázs és hazugság az italban fuldokló mámor. Nézzetek széjjel embertársaink százezreire, millióira! Nem ébred föl bennetek a félelem, hogy ti is ilyenek lennétek, ha az italhoz nyúlátok? A ki hozzányúl, az el nem hagyja. Vonzza, hívja, csalogatja. Mértékletessé lenni nagy akaraterő, s azt az akaratot törte meg épp az ital. Nemes ösztönötök, munkavágyatok megóvására folytonosan ügyeljete. Az ital elveszi kedvetek, elpocskolja időtök; hátramaradtok, elmaradtok a nagy nemzetektől. Korunk úgyis az elfajulások, a szertelen, perverz árnyalatú tettek korszaka. Energiánk elromlásának helyes korrektívuma gyanánt tekintsük az alkohol elleni küzdelmet. Falvaink elnéptelenednek, városaink magukba szívják a salakot, a selyembe burkolt nyomort, nemzeti munkaerőnk kivándorol, anyaföldünket idegen nemzetiség abszorbeálja, termőföldünket garatunkon folytatjuk el! Álljatok meg! Szólt az élet!

Guttman Miklós,
joghallgató.

átalakítás nyomait viselő többi érintkező szomszédos boltozatoknál, kétségkívül olyan földszinti oszlopcsarnokok maradványaira emlékeztetnek, a melyekkel a Gallotsik- (Rákóczi)- és a Weislovits-féle (Fő-utca 72. sz.) házban is találkozunk. Íme, ez is egy bizonyosság arra nézve, hogy a felsőmagyarországi renaissance* az épület belső szerkezetére is volt befolyással. A három — helybeli közönséges (kemény) kőből készült — oszlop közül csak egy állott szabadon, a második körülbelül háromnegyed részben, a harmadik egészen be volt falazva. Magasságuk 178 méter, a törzs átmérője 024 méter. Különösen kecsesen formált ion volutás és kymationos fejeik érdemelnek említést kettős változatban ívelt kidomborodó mértani ékítményű — alsó szélén domború gyűrűzettel határolt — nyakkal. Ilyen, volutásfejú oszlop csak a Gallotsik-féle házban, ennek emeleti helyiségében** latható, mégis azzal a különbséggel, hogy míg amannak volutái egy síkba esnek, s csak egy oldalról, addig emezé tompaszögben kiugranak s két oldalról szabadok. A nyolczoldalú s legfelül léczezetes kőgyűrűbe átmenő magasabb talapzaton álló s kissé vékonyodó oszlop törzse felső felén $\frac{3}{4}$ -része-

* V. ö. *Pasteiner* cikkét a felsőmagyarországi renaissance-, barokk- és rokokó-építményekről. «Oszl.-Magy. Mon.» XV. 147—176. l. L. még I. cikkemet: «A Tarcaiak és a héthársi templom.» Felső-Vidék (Kassa) 1902. májusi, júniusi és júliusi 1—15. számban.

** L. *Divald Kornél*: «A felsőmagyarországi renaissance-építész» 1900. 37. l. 24. ábra.

ben jó szélesen barázdált, az alsó részén a barázdákba laposabb pácázatot illeszkedik. Az ugyancsak helybeli, közönséges kőből készült s négy sarkán a mértani dombormóvi díszű tábla — mely eredetileg a ház homlokzatán volt, most pedig annak földszinti pitvarában van befalazva — négyszögű. Oldalának hossza 3 cm. A drágakövet jelző, ékes-szemű, domború gyűrűbe foglalt 1669. évszám domborúan van kivésve, felette az 1839. (valószínűleg a renoválás éve), alatta I. C. M. betűk olvashatók. A kezdőbetűk alatt alighanem az egykori tulajdonos neve rejlik. — Más, helybeli házakban is napfényre kerültek, még pedig régebbi ajtófeliratok. — Íme, ezen újabb leletek ismét megokadatuláttá teszik az Eperjesi Tanári Körnek ama, régebbi kérelmét, a melylyel ez pár évvel ezelőtt a városi tanácshoz fordult, hogy ez hivatása körében szólítsa fel a háztulajdonosokat, hogy ezek a házaikon található becsesebb régiségeket átalakítások alkalmával is lehetőleg kíméljék meg. E sorok írója ilyenkor többször az illető építészek figyelmét is felhívta ezekre. Ámde mi történjék azokkal a maradványokkal, a melyeket az újjáépítésnél nem használnak fel? . . . Városi múzeumunk nincs, és, tudja Isten, mikor lesz! A magánosok könyörülő oltalmára bízunk tehát? Elvégre ezek sem állhatnak jól értők, hogy náluk el nem kállódnak-e. Egyelőre talán mégis czélszerűbb volna ezeket a város-házán, megfelelő helyiségben elhelyezni! Gondolkozunk!

HIREK.

— **Személyi hírek.** Dr. *Berzeviczy* Albert v. b. t. t., a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, jún. 8-ikán nejevel együtt Eperjesre érkezett. — *Semsey* Boldizsár, Sárosvármegye főispánja, Budapestről, hol hivatalos ügyek intézése végett nyolcz napig tartózkodott, jún. 10-ikén Eperjesre visszaérkezett.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi miniszter *Kovács* Sándor okl. állatorvost a héthársi szolgabírói hivatalhoz állatorvosi gyakornokká; a pénzügyminiszter a földadóküigazgatási munkálathoz az 1909. V. t.-cz. alapján a Kassán állomásozó, IV. számú m. kir. kataszteri helyszinelési felügyelőség működési területére: *Szeiffert* Antalt, *Gedeon* Zoltánt, *Kovarcz* Imrét, *Vermes* Rezsőt, *Koczka* Miklóst, *Krascsenics* Istvánt, *Jakabfalvy* Kornélt, *Csepely* Aladárt, *Toszt* Lászlót, *Pucher* Jenőt, *Szendeffy* Dezsőt, *Tomcsányi* Istvánt, *Semiczky* Gábort, *Repeczky* Andrást, *Szönyi* Istvánt, *Stenczel* Mihályt, *Desseffy* Balamért, *Bánó* Tibort, *Farkas* Viktort, ideiglenes minőségű kataszteri biztosokká kinevezte.

— **Ürnap.** A róm. kath. egyház legnagyobb ünnepét, az Ürnapot, csütörtökön (június 10.) ünnepelte meg. Harangzúgás és a hívek ezreinek ájtatos éneke közben hordozta körül a Fő-téren *Zaborovszky* Béla eperjesi prépost-plébános — a d. e. 9 órakor a főtemplomban megtartott nagymise után — két más lelkész segítségével mellet az oltári-szentséget. A városháza előtt és három más helyen felállított oltároknál a körmenet megállott és Isten áldásáért könyörgött. Kivonultak a körmenetre a tanári testülettel együtt a kir. kath. főgimnázium s a r. kath. fiú- és leányiskolák ifjúságai, a Mária-kongregáció tagjai, különböző testületek, stb. A katonaság által kirendeltetni szokott dísz-század és a díszlővések a «Gotterhalte» miatt elmaradtak.

— **Kormányképviselők.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Maszynek* Endre pozsonyi ev. theol. akad. igazgatót az eperjesi evang. kollégiumi főgimnáziumhoz, dr. *Szlávik* Mátyás eperjesi kollégiumi igazgatót az iglói, dr. *Mikler* Károly eperjesi jogakadémiai dékánt a medgyesi, dr. *E. Nagy* Olivér kassai kir. jogakadémiai tanárt a roznyói evang. főgimnáziumoknak és dr. *Obetkó* Dezső eperjesi jogakadémiai tanárt a soproni evang. lyceum főgimnáziumának folyó évi júniusi érettségi vizsgálatára kormányképviselőkül kiküldötte. Dr. *Mikler* Károly fenti megbízásáról — egyéb hivatalos elfoglaltsága miatt — lemondott.

— **Adomány.** *Ráth* Arnoldné budapesti lakos korán elhunyt fia, *Ráth* Zoltán, emlékére a koll. főgimnáziumnál főnálló *Ludmann Ottó*-alapra az elmúlt évben adományozott 200 kor.-nyi összeget újabban ismét 200 kor.-val gyarapította. A jelzett alap jövedelméből szegény főgimnáziumi tanulók tápintézet díjai nyerneken részbeni fedeztet.

— **Halálozások.** *Münster* Tivadar nyug. polgármester, ki Kassa város ügyeit 35 éven át vezette jún. 5-ikén elhunyt.

Nádasdi *Baán* Béla, volt 1848—49-es honvédhadnagy, tarnóczi földbirtokos, életének 79-ik évében, június 6-ikán Losonczon elhunyt. Benne dobói Dobay Klára férjét, *Baán* Géza eperjesi m. kir. adóhivatali pénztárnok és *Baán* Gyula kassai földbirtokos fivéröket gyászolják.

Id. *Sztudinka* Gyula kassai butorgyáros, a kerületi keresk. és iparkamara alelnöke, lankadatlan munkásságban töltött életének 65-ik évében, június 10-ikén elhunyt.

— **A gyermeknap Eperjesen** június 13-ikán, vasárnap, d. e. $\frac{1}{2}$ 11-kor a korszón a katonazenekar játékaival veszi kezdetét, s az urnák előtt hölgyek kériek föl a járókelőket az Orsz. Gyermekvédő Liga szép céljaira leendő adakozásra. Ezen kívül több cigányzenekar is közreműködik. Elárúsításra kerül a helybeli szerkesztők által kiadott alkalmi ujság, melybe *Semsey* Boldizsárné, Sárosvármegye főispánjának neje és a Liga eperjesi bizottságának elnöke, előszót, *Csegey* Gusztáv, nagynevű költőnk, ódát, városunk szép asszonyai pedig kisebb-nagyobb cikkeket írtak. Az alkalmi lapot több bájos hölgyünknek arcképei is ékesítik. Délután 3 órakor a dr. Müller-(volt tiszti-)kertben a gyermeknap — 1 kor. belépődíj mellett — folytatódik. Lesz itt gyermekhangverseny, katonas- és cigányzene, vendéglő (Gelléri), cukrászda (Gubcsó) és egyéb mulatság. A nemes ügy pártolását közönségünk figyelmébe ajánljuk.

— **Thököly Imre emléktáblája.** Thököly Imre fejedelemnek, a kuruczkirálynak, hamvai, mint ismeretes, a késmárki ág. hitv. evang. templomban helyezték örök nyugalomra. Az állam Holló

Barnabás szobrászművész hatalmas emléktáblát készített, a melylyel meg fogja jelölni a templomban Thököly Imre nyugvóhelyét. A címeres táblát a fejedelem domborművű arcmása díszíti. Az emléktábla felírását Thaly Kálmán, a kuruczkor történettudósa, készítette el. Az emléktáblát országos ünnep keretében fogják leleplezni.

— **Megbízatus.** Zelenka Pál, tiszamelleki ev. püspök, a helybeli ev. polg. leányiskolának tanévvégi és magánvizsgálataihoz az egyházkerület képviselőjében vizsgálati biztosul *Soulöriss* Frigyes koll. főgimn. tanárt küldötte ki.

— **Püspöki látogatás.** A kassai róm. kath. egyházmegye püspöke, dr. *Fischer-Colbrie* Ágost, a napokban végezte körutazását Sztrópón. Innét, hivatalos teendőinek elvégzése után, Felsővízközön keresztül, Radomára ment. Útjában mindenütt bandérium kísérette; Bányavölgyön, Felsővízközön, Radomán s több más helyen pedig diadalkapuvál s üdvözlőbeszéddel fogadták. Ónodi Pál radomai plébános a főpapot saját házában ebéddel fogadta, a hol a püspök nagy szeretetreméltósággal cserélt eszmét a vidék előkelőségeivel. Az elhangzott felköszöntők közül kiemelendők tartjuk, Szepesházy Imre felsővízközi táblabíró lendületesen előadott beszédét, mely úgy a magas vendég, mint a jelenlevő összes uraknak teljes tetszését nyerte meg.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter *Mihályi* Erzsébet berzeviczi állam-óvónót Tolvádiára, *Münster* Emma bányavölgyi óvónót pedig a felsővízsi, III. számú állami óvodához áthelyezte.

— **Eperjesi templomfestők sikerei.** Az eperjesi Gratzl-czég utódai, Koch János és Bäuml Frigyes díszfestők, szorgalmukkal, tudásukkal mindinkább rászolgálnak arra, hogy Felsőmagyarország legkeresettebb templomfestői legyenek. Legutóbb a tapolyhanusfalvai templomot festették ki pompásan, izlésesen, még pedig a szentélyt góth, a hajót barock ízlés szerint. A szépen sikerült festés, mely által a homályos templom sokat nyert világosságban, a kassai megyéspüspöknek, midőn május közepén ott bérmált, tetszését a legnagyobb mértékben megnyerte.

— **Papirgyár.** Egyik fővárosi rotációs-papirgyár ilyenek Eperjesen vagy Bártfán leendő felállítását elhatározta.

— **A bártfai játékbábúgyár kitüntetése.** A bártfai játékbábúgyárt a mostani, londoni kiállításon nagy kitüntetés érte. A kiállított produktumok annyira megnyerték a zsüri tetszését, hogy nagy aranyéremmel tüntették ki. Ez alkalommal megemlítjük, hogy az állam igazán bőkezűen támogatja ezt a gyárat, a mely már ma is 100 munkásnak ad kenyeret. A nagymennyiségű megrendeléseknek alig tud eleget tenni s a vezetőség elhatározta, hogy a gyár nagyobbarányú kibővítését fogja javasolni a szövetkezet tagjainak.

— **Szemgyógyintézet** van Miskolcra a csabai-úti szanatóriumban.

— **Az alap- és államvizsgálatok** az eperjesi jogakadémián a most folyó vizsgálati időszakban ezideig igen kedvező eredménnyel tartattak meg. Többen (Irinyi István, Jellinek József, Renvers Ferencz, Uhlarik József) az alapvizsgálatot kitüntetéssel, sokan az alap- vagy az államvizsgálatot egyhangulag tették le. Visszaütetéséig igen kevés fordult elő. A vizsgálatok ez örvendetes eredménye az ifjúság komoly munkálkodására és a tanári-kar helyes irányítására vezethető vissza.

— **Orvosi képesítés.** Dr. *Gottlieb* Jakab girálty helyettes járásorvos a Budapesten májusban megtartott vizsgálatok alkalmával tisztiorvosi képesítést szerzett.

— **Érettségi elnök.** Zelenka Pál, a tiszai ev. egyházkerület püspöke, az eperjesi ev. koll. főgimnáziumnak ezévi érettségi vizsgálatához elnökül *Hronyecz* József püsp. titkár, felavatott lelkész kiküldte.

— **Sikkasztó pénztárnok.** *Gedő* Artúr, az Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztárnak röviddel ezelőtt megválasztott pénztárnoka, 740 kor. elsikkasztása után eltűnt. Valószínűleg régi adósságai vitték őt a bűn útjára. A pénztár bűnvádi följelentést tett ellene. Az óvadék útján 450 kor. megtérül.

— **Eperjesi ifjú győzelme.** *Antal* Pál, az Eperjesi Joghallgatók Testületének elnöke, a Budapesten június 6-ikán megtartott versenyeken a diszkoszvetésben, 38 97 m-es dobása révén, érdekes tisztelet díjat nyert. Legközelebb Berlinbe utazik, s ott vesz részt nagyobb szabású versenyeken.

— **Ruhák** a legszebben tisztítottak és festettek *Haltenberger* Béla ruhafestő-gyárában, Kassa. Képvisele Eperjesen *Theisz* Ármín czég által.

— **ALinkesch-féle folyó-fürdő,** mely városunk egyetlen uszodája, ez évben újból megnyílt. Reméljük, hogy a közönség ezt a, természetes vizű, jól berendezett fürdőt ezúttal is nagy mérvben használni fogja. Jegyek a helyszínen, vagy Mikollik István fűszerkereskedésében válthatók.

— **Ebadó kivetése.** Eperjes sz. kir. városnak minden lakosa, ki ebet tart, köteles azt a városi rendőrkapitányságnál június 20-ikától július 1-jéig bejelenteni. Az ebek bejelentése úrlapok kitöltése által történik, mely úrlapokat június 20-ikától július 1-jéig köteles minden ebtulajdonos a városi rendőrkapitányságnál a rendőrmestertől átvenni, s azokat, pontosan kitöltve és sajátkezüleg aláírva, ugyanazon nap esti 5 óráig ugyancsak a rendőrmesternél leadni. Mulasztás esetén 1 koronától 40 koronáig terjedő pénzbüntetés szabatik ki.

— **Hajfonatok és hajbetétek** kaphatók *Bilich* Ferencz színházi fodrásznál, Fő-utca 63 sz. Kifésült hajból hajfonat, hajbetét stb. három nap alatt készül.

— **Egyházak segélyei.** A kisszebeni két evang. egyház a németalföldi, közigazgatási és darmstadti Gusztáv Adolf-főegyletektől adósságtörlesztésre összesen 176 kor., a palonczai evang. egyház pedig a darmstadti főegylettől javításra 29 korona segélyt kapott.

— **A Ksod. vasút méltányossága.** Az Oderberg felől érkező gyorsvonatnak pénteken (jún. 11.) d. u. egy órai késése volt. Poprádfelka állomáson ezért a vasút egészen új vonatot állított össze s az ott és az azontúl felszállott utasok Kassa és Eperjes felé a csatlakozásokat elérhették; ellenben a rendes (késett) gyorsvonat a csatlakozást már meg nem kapta. A Ksod. vasút ezúttal is igazolta, hogy a közönség érdekeire mily méltányos figyelmet fordít.

— **Óriási vihar** dühöngött csütörtökön (jún. 10.) Sárosvármegye déli részén. Aboson a vasúti állomás villamos-szigetelőibe felóra alatt huszonháromszor csapott be a villám; Terebőn két és Lemesen egy házat gyújtott föl, és Terebőn az egyik házban az asztalnál ülő háziasszonyt is megölte.

— **Nem épül az igazságügyi palota.** A mint illetékes forrásból értesülünk, az igazságügyminiszter legutóbb értesítette a kir. törvényszék elnökét, hogy Eperjesen az új törvénykezési épület és fogház építésének kérdését fedzeti alap hiánya és más hasonló, sürgősebb természetű, már tárgyalás alatt álló építkezések ügyének megoldása előtt érdemleges tárgyalás alá nem vehette, felhívta ennélfogva a kir. törvényszék elnökét arra, hogy a szükséges helyiségek biztosítása érdekében újabb, indokolt javaslatait mielőbb megtegye. E szerint a megoldás csak az lehet, hogy a kir. törvényszék 1911. augusztus 1-jétől elfoglalja a kir. járásbírói jelenlegi helyiségeit is, a kir. járásbírói pedig egy, a korszerű követelményeknek megfelelő, más lakásba fog vonulni, melyet a kir. államkincstár több évre veendő bérbe. E célra szükségé volna egy összefüggő, és legalább tíz tágas, magas és tűzbiztos szobából álló oly lakásra, mely fekvése szempontjából sem eshetnék kifogás alá. Ez a kérdés az eperjesi háztulajdonosokat is közérdeklő érdekli, a kiknek módjukban áll a bérletre vonatkozó ajánlataikat a kir. törvényszék elnökénél akár személyesen, akár írásban 15 nap alatt bejelenteni.

— **Ev. cselédleányok otthona** létesült Eperjesen *Liptai* Lajos itteni ev. lelkész buzgólkodásából. Ott ebben több úrnő (Husz Árminné, Raab Jánosné, Liptai Lajosné, özv. Pucher Gyuláné, Maurer Anna) és a diakonisszák hathatósan támogatják. A cselédleányok hovatovább fokozottabb érdeklődést tanúsítanak a vasárnapi összejövetelek iránt. Minden ily alkalommal a leányokat különösen érdeklő tárgyról

szabadelődést, vagy felolvasást tartanak, s ezenkívül van ének és ima is. Az énekeket maguk a leányok választják. Legutóbb két vasárnapon *Raab* Jánosné gyönyörű szép elbeszélését olvasta föl, melyért a leányok köszönetüket meghatóan fejezték ki. Az írástudatlan leányok közül ötöt írni és olvasni is megtanítottak. Közülök kettő ez évben férjhez is ment.

— **Tátrafüredre** a „Prinz Heinrich-Fahrt”, mely 150, németországi automobilból állott, pénteken, jún. 11-ikén, d. u. 2 óra körül érkezett meg. A gépkocsik tulajdonosaikkal együtt másnap reggelig maradtak a gyönyörű fürdőhelyen.

— **Tíz éves találkozás.** Fölkérem azokat az iskolatársaimat a kikkel 1899-ben Eperjesen a kir. főgimnáziumban együtt érettségiztem, hogy a találkozás előkészítése czéljából a czímüket velem minél előbb közölni sziveskedjenek. *Kerekes* Pál, szolgabíró (Girált, Sárosvármegye.)

— **Az eperjesi állami tanító-nőképző-intézet** jún. 6-ikán tartotta szokásos évzáró-ünnepélyét szép és nagyszámú közönség jelenlétében. Az ünnepély első pontja Schumann: „A katona jegyese” volt, melyet a növendékek énekkara dicséretreméltó igyekezettel, kellő betanulással és összhanggal adott elő. *Mayer* Éva IV. és *Gamauf* Éva III. oszt. növendékek Liszt: „C-moll rhapsodiá”-ját interpretálták a művész nagyságának megfelelő egyszerűséggel. Beethoven: „Adagio” cz. művét *Mikó* Stefánia és *Kovács* Viktória IV. oszt. növendékek adták elő, megértve a szerző nemes intencziót s teljes kifejezésre juttatva azt az áhítatos hangulatot, mely az egész műnek alapelemét teszi. Általános tetszést, szűnni nem akaró tapsot keltett Sztojanovics: „Pillangó-kisasszony lakodalma” cz. daltéka, melynek fülbe-mászó, kedves zenéjével a közönség nem bírt betelni. Úgy a karének, mint a szóló-betétek a hallgatóság elismerését vívták ki. *Hermann* Irma és *Oncay* E. IV. oszt. növendékek a régi magyar zene gyöngyeiből adtak elő zongorán szemelvényeket. A tisztán magyar motívumú darab előadása siker tekintetében sorakozik az előbbi pontokéhoz *Barcs* Hortense I., *Berzeviczy* Boriska, *Urbalek* Mariska III. oszt. növendékek kedves szavakat adtak elő. Az ünnepély ügyesen összeállított műsorát a „Szózat” előadása fejezte be. El nem mulaszthatjuk itt ismételt elismerésünknek kifejezést adni *Moyses* Miklós zenetanár iránt, kinek a szépen sikerült ünnepély rendezése körül a legnagyobb érdemei vannak, úgy az intézet igazgatóságának és tanári testületének melyek az ily, szívet-lelket nemesítő ünnepélyek rendezését előmozdítják.

— **Görvélykörös gyermekek** szedjék a „Sirolin-Roche”-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legzivesebben szednek. Kíváló hatással van az általános jó érzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használ, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Új ügyvéd.** Az eperjesi ügyvédi kamara dr. *Ungár* Miklós ügyvédet, Kisszeben székhellyel, az ügyvédek lajstromába fölvette.

— **25 év múlva.** Június hó 5-ikén tartotta az Eperjesi Kuglizó-Társaság saját kerti helyiségében 25-ik évi jubiláris közgyűlését. A kör viszonyairól, állásáról, s 25 évi működéséről szóló tartalmas jelentést *Klefner* Gyula elnök terjesztette elő. E jelentés kegyelettel emlékezett meg Luchs Róbert, Winkler András, Zathureczky György és Tahy Boldizsár elhunyt tagokról. Továbbá megtudtuk abból, hogy új tagokul fölvetettek, és pedig rendestagoknak: dr. Engländer E., Gubcsó Gy., Hodobay A., Király V., Korbély G. s *Theisz* Á. és Gy. — vidéki tagokul Szepesi J. és *Jezsek* J. s idénytagokul Grámer F. és *Hoffmann* J. A Társaság jelenleg 84 alapító-, 36 rendes-, 19 vidéki és 5 idénytagból áll. A lelkes jelentést éljenző helyeslésekkel vette tudomásul a közgyűlés. Különösen nagy figyelemmel hallgatták meg a Társaság 25 év óta szerepelt királyainak névsorát, mely is a következő: 1885. Sebes Ferencz, 1886. Kovaliczky Kornél, 1887. Janitzky Bertalan, 1888. Lévy István, 1889. Klefner Gyula, 1890. Farkas Lajos, 1891. Lencz József, 1892. Husz Ármín, 1893. dr. Szilágyi Mátyás, 1894. Molnár Sándor, 1895. Szmoligovics Szilárd, 1896. Luchs Róbert, 1897. Hensch Béla, 1898. Egerer Ferencz, 1899. Gregor

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testvért, meggyógyítja a köhögést, vándorokat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza

ellen szüntelenen tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintegy értékesen utazásokat is kínálnak, hányan mindenképp „Roche” eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

„Roche”

Legjobb orvosi rendeltetés a gyógyszerárakban. — Az ünnepélyen 6-ik helyen.

Endre, 1900. és 1901. Osvald Károly, 1902. Kovács Sándor, 1903., 1905., 1907 és 1908. Faltin Géza, a Kör legjobb dobója, 1904. Böhm Emil és 1906. Luchs Róbert, a kiknek nevei koszorúba vannak foglalva a dobóházban. Az érdekes és tartalmas jelentés után a Kör agilis pénztárosa, Raáb János terjesztette elő a Vogel B. és Gregor G. tagtársak által felülvizsgált számadást és jelen évi költségvetést, a melyből megértettük, hogy a Kör vagyonának kezelése Raábnál a legjobb kezekbe van letéve. A kör tagok számának szaporítása tekintetében beadott választmányi indítvány, mivel azok $\frac{3}{4}$ -ad része nem volt jelen, csak egy későbbi rendkívüli közgyűlésen le-z tárgyalható. Az indítvány lényege az, hogy a választmány fogja évről évre megállapítani a tagok numerus claususát. A jubiláris jegyzőkönyv hitelesítésére, a melynek vezetője Huszár József volt, Lamos József és dr. Szilávik Mátyas tagtárs kértett föl. A lelkes hangulatban lefolyt közgyűlés után, a jubiláris évfordulóra való tekintettel, Divald Lajos a tagokról csoportképet vett föl. Este a Kör vendéglőseinek, Klug Józsefnek kitűnő konyhájából és Egerer F. zamatos bora mellett társasvacsorára ültek a tagok, a melyen a választmány fölkérésére az ünnepi beszédet dr. Szilávik Mátyas tartotta. Ebben a, nagy tetszéssel fogadott beszédében a lelkes szónok méltányolva elismeréssel szökött Lévy I., Legeza I. és Szmoligovics Sz. előző működéséről, a jelenlegi tisztikar hűségét szorgalmazta, és — a mi eddig is élető eleme volt a Társas-körnek — egyetértésre, szeretetre, egymásiránti becsü-lésre, kiméletre és türelmességre hívta föl a jövő 25 évben is a Társas-kör tagjait. A politikai és felekezeti ellen-tetek mellőzése eddig is biztosította a Kör tagjainak harmónikus működését. E jóra való társas-körnek e helyütt is a következő 25 évre azt kívánjuk, hogy vivat, floreat, crescat fejében és tagjaiban egyaránt. Úgy legyen!

— **A kartársak áldozatkész-sége.** Dr. Erekly István, az eperjesi jogakadémia tanára, a vallás- és közoktatásügyi miniszertől Angliában teendő tanulmányútra állami segélyt nyervén, helyettesítést céljából dr. Mariássy Béla jogakadémiai magán-tanár nyomban kijelentette, hogy, Erekly távolléte tartamára, a magyar közigazgatási-jognak díjtalan előadására vállalkozik. Kivüle — a jún. 8-iki tanári ülésen — még dr. Rész Mihály ny. r. jogtanár a jogbölcseletnek, dr. Flórián Károly ny. r. jogtanár pedig a statisztiká-nak szintén ellenszolgáltatás nélkül leendő előadására való készségeket nyilvánították. A tanári-kar értekez-lete dr. Mariássy Béla magántanárnak és a két ny. r. tanárnak ezen, kollegiális készségeit nagy örömmel és köszönettel vette tudomásul.

— **Vallásos-estély.** A Kollégium theol. akadémiájának ifjúsági Belmisszió, Egyesülete június 5-ikén tartotta meg vallásos-estélyét *Sztehlo* Kornél budapesti, országos hírvé, mint felolvasó közreműködésével. Az estély d. u. $\frac{1}{2}$ óra körül kezdett a theol. akadémiái énekarnak négyszólamú énekével. Ennek dallamossága és szép előadása jó bevezetésül szolgált. Azután *Raisz* Dezső orvostanhallgató saját versét szavalt a kísértő sátról. Tartalma szerint az embernek, dacára a legkülönbözőbb csalódásoknak és háládatlanságoknak, élnie mégis érdemes, mert szeretetre is talál az emberek között és a szeretet reményt nyújt az élet boldogságához.* Az egyesületi elnöknek, Mayer Endre dékánnak üdvözlő-szavai után 50 percig olvasott *Sztehlo* Kornél «A jövő vallásáról». A felolvasásban érdekesen rajzolta a jelenlegi vallási s egyházi állapotokat. Egyfelől bemutatta a róm. kath. egyháznak hatalmi terjeszkedését, a mint az a Katolikus Népszövetségben és a néppártiságban nyilvánul, másfelől a protestantizmusnak gyengeségét, mely a szét-húzásban mutatkozik. Azután felhozta a *modernizmust*, a mely a kath. egyházba s vallásba a modern tudományok igazságait törekszik bevinni, de — szerinte, — hiába, s a Haekkel-féle *monizmust*, mely a keresztény dualisztikus viláffelfogással szemben, a mely szerint t. i. a mindenható, bölcs és gondviselő Isten mellett ott van az általa teremtet világ, azt hangoztatja a «Weltráthsel» cz. munkában, hogy az egész mindenség egyetlenegy sejtéből fejlődött ki. Továbbá tárgyalása folyamán kimutatta, hogy minő ellentmondás van a monizmusban, a mikor az egész mindenséget egy «Substanz»-ra (lényagra) vezeti vissza, s Isten helyet-tesítőjeként bizonyos anyagérzést vesz föl, a mely mint valami lelki-erő szerepel és közreműködik az anyagból és hozzá elválaszthatatlanul tartozó erőből álló «Substanz»-ban. A materialisztikus világnézet sem tudván az anyagiságból az okszerűen teremtet és létező világot megmagyarázni, Isten tagadásában ilyen kibúvóhoz nyúl. Istennek lételet, a mint azt az újkor legnagyobb bölcseleje, Kant, is elismerte, tagadni nem

* A csinos költeményt lapunkban is közölni fogjuk.

lehet éppen úgy, mint a szabadságot, és, mint egyes hívő lelkek gondolják, a halhatatlanságot sem. Ezt az igazi Istent az ember-Jézus vallásában találjuk meg; arra kell tehát törekednünk, hogy ez a krisztusi vallás terjedjen el közöttünk. A jövő vallása, mint Jézusnak tiszta vallása, — szerinte — a protestantizmusból fog majd kifejlődni. A tartalmas, sokszor ellenvéleményt provokáló felolvasásra *Csengey* Gusztávnak tetralógja: «Caraffa előtt» következett, a melyet Weisz Gusztáv, Dávid Károly, Krieger Mihály és Vietórisz László theologusok adtak elő nagy hatással. Tartalma az eperjesi vértanúk jól ismert története, szép költői formába drammatizálva. A költemény szerint Caraffának elbizakodott követelésével szemben, hogy Keczer mint bűnös tegyen vallomást és árulja be társait, Keczer dacosan és kihívóan válaszol, hogy tőle ugyan semmit sem tud meg. Az «Eros várunk» közének fejezte be az ünnepélyt.

— **A könyvnyomdászok nyári-mulatságára,** mely iránt napról-napra fokozódik az érdeklődés, a napokban már kibocsátják a csinos meghívókat. Minden előkészület már meg van téve, hogy a közönséget teljesen kielégítse a nyomdászok vállalkozása; most már csak a jó időjárástól kell várniok, hogy a siker teljes legyen. A közönség körében nagy a buzgókodás a tombolatárgyak adományozásában is. Mintegy kétszáz, igen érdekes és értékes tárgyat hozott össze eddig a rendezőség. *Tombola-tárgyakat* eddig a következők voltak szivesek adományozni: Stern Ignác 10, Reisz Ede 10, Stehr J. 3, Weiszlovits Miksa 1, Kaszás Flórián 8, Spitzer Mór 6, Neuman Vilmos 5, Stehr Mór 5, Friedmann Bernát 2, öz. Stehr Mórné 6, Theisz Ármin 10, Williger Pál 19, Herbst Testvérek 5, Sziklai Samu rév. keresk. 6, Schindel Fülöp 1, N. N. 60, N. N. 3, Gallotsik J. W. 7, Révai S. 5, a Szeszfinomító Szövetkezet 3, Schustek N. 6, Dahlström Károly 6, Gerő Mihály 4, Werther J. 6, Pálesch Árpád 5, Klein E. 3, Szémán Miklós 6, Amster Simon 2, Bein Simon 18, Tauth V. 2, öz. Simkó M.-né 4, Reichard N. 4 és Friedmann S. 2 darabot. *A tombola céljaira pénzt adományoztak:* Vendéglősök Szövetkezete, Gazdák Szövetkezete, N. N., Gellért J., Ambrózy Béla, Eger Mór és Fia 2—2 kor.-t; Luchs Ede és Társa, B. K., Úsz Ottilia, Bohrandt J. V., Fränkel J. női-div. ker., Lerner Mór, Grieger Tivadar 1—1 kor.-t; Fränkel J. ékszerész 50 fill. és N. N. 40 fill.-t. (Folyt. köv.) A midőn ezeket a jótékony adako-zásokat köszönettel nyugtázzuk, kérjük a nagyérd. közönséget, hogy szives tombolatárgy-adományukat az alábbi ívtartókhoz mielőbb eljuttatni sziveskedjenek: Kósch Árpád, Gubcsó Gyula, Gregor E. fiókja és Bilich Ferencz urak üzlete.

— **Ösztöndíjak.** Dr. Vályi János eperjesi gör. kath. püspök, *Beszkid* Pál eperjesi joghallgatónak — egész 4 évi tanpályája tartamára — évi 200 kor. ösztöndíjat adományozott. Örömdetes, hogy az eperjesi egyházmegyének immár szép összeg áll rendelkezésére kulturális célokra, főleg ösztöndíjakra. Így Bezeghy, a nemrég elhunyt eperjesi tanár, 70 ezer, Dobránszky zempléni földbirtokos 25 ezer, Linczény g. kath. lel-kész 30 ezer koronát hagyományoztak. Érdekes Dobránszky rendelkezése. Ő u. i. a 25 ezer koronát azzal a meghagyással rendelte, hogy annak kamatait csak 105 év múlva szabad kiosztani. Kiszámították, hogy 4% kamatozással a tőke 1 millió 320 ezer koronára fog felszaporodni. A 105 évből még 102 van hátra. A jogakadémia tanári-kara legutóbbi ülésében újabban a következő joghallgatónak adományozott ösztön-díjakat: Pörkoláb János (Újházy-féle 120 koronás), Palovits Gyula és Fühler Pál (Roskoványi-féle 32 koronás), Lórencz István (Wagner-féle 32 koronás), Pass Ferencz (Mariássy-féle 40 koronás), Horváth Aladár és Mike Gyula (Meliorisz-féle 90—90 koronás), Rosenberg Henrik és Ihász Imre (Propper-féle 50—50 koronás), Rochlitz Dezső (Jelenik-féle 100 koronás).

— **A M. Kárpát-egyesület Eperjesi Osztálya** június második felére három igen érdekes kirándulást vett programjába. Ezekre a közönség figyelmét ez úton is felhívjuk. Így jún. 20-ikán Simonkára és az opálbányákba; szervezők: *Szutórisz* és *Vöröss*; jelentkezési határidő 18-ika este. Közös költségre (kocsi- és kalauzra) a jelentkezés alkalmával 2 kor. 50 fillér előre fizetendő. Az elnökség gondoskodott arról, hogy a kirándulók a bányába is mehessenek, és hogy a csiszoló-műhelyt is megnézhessék. A másik kirándulás jún. 26-ikán és 27-ikén Lubló-fürdő, Lubló, Koronahegy-fürdő érintésével a Duna-jeczre és Scsavniczára készül. Szervező *Faragó* József. Jelentkezhetni a szervezőnél vagy a központi irodában; összes költség fejében a jelentkezés alkalmával 50 kor. előre fizetendő. Jelentkezési határidő jún. 23. este 7 óra. A harmadik kirándulás 27-ikén, *Holenia* B. és

Vöröss L. szervezése mellett, a Szinyelipóczi völgybe készül. Kocsi- és egyéb közös költségekre 4 kor. a jelentkezésnél előre fizetendő. Élelmezéséről ki-ki maga gondoskodik. Jelentkezhetni 26-ikán, este 7 óráig. Együttal figyelmeztetjük az érdeklődőket, hogy az Osztály útirajz-pályázata jún. 15-ikén jár le.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* cégnek (Bécs, I., Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei árúházát, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szivesen küldi el bérmentve a cég.

— **Tót bank Sárosban.** Szüksék Ferencz, ismert panszláv országgyűlési képviselő június 10-ikén ismét Sárosvármegyében járt, még pedig automobilon. Volt Girált vidékén és Eperjesen is, mely utóbbi helyen a Rosenblatt-féle vendéglőben étkezett. Kétségtelenül a vármegyénkben felállítandó tót pénz-intézetek ügyében agítált. Jó volna, ha eperjesi bankjaink a már közgyűlésileg amúgy is elhatározott fiókokat a vidéken mielőbb felállítanák és vármegyei hatóságaink a panszláv főnökök tevékenységét figyelemmel kísérik.

— **Agyonlőtt fiatalasszony.** Szinyén Matia János kisgazda jún. 8-ikán tartotta esküvő-jét a község legrészesebb leányával, Orsulyák Erzsébettel. Régi rossz szokás szerint ezúttal is sütögettek a lakodal-masok pisztolyokat. A vendégek közt volt Jaczkó András is, ki tréfából a fiatalasszonyra emelte a fegyvert. Az ifjú nő mosolyogva nézett a fegyver esővébe; ámde a pisztoly elsült, és a benne felejtett golyó a szép leány-asszonyt nyomban megölte. A bűnvádi eljárás meg-indult.

— **A kincstári sóbányászatról** a következő érdekes adatokat kaptuk: Magyarország kősóállománya nagyon gazdag, úgyszólván kimerít-hetetlen. Erdélyen és Máramarson kívül többé-kevésbé jelentékeny sótelepek vannak még Bereg-, Ung-Zemplén- és Sárosmegyékben is. Erdélyben nem egy helyen a só sziklák alakjában a külszínre emelkedik. Ilyen sósziklák találhatók Parajdon, a két Sófalván, Szóvátán, Libántlávn, Szásznyires és Bálványosvárja között. A sótelepek vastagságát a szaktudomány eddig még nem derítette ki. Aknaszlatinán 167, Rónaszéken 136, Sugatagon 150, Tordán 226, Marosújváron 200, Parajdon 136, Vizaknán 144 méterre hatoltak lefelé, de a sótelep határát még sehol sem érték el, sőt olyan jelenségek sem mutatkoztak, melyek annak közelségét sejtetnék. A sófejtést most is a régi módon: 4—5 kilogr. súlyú, keskeny, éles, aczélhegyű vascákányokkal esz-közik. A só talpréselekkel, téglányalakú táblákban emelik ki, mely művelettel mintegy 50 kg. súlyú só-darabokat nyernek. A hatvanas és hetvenes években robbanóanyagokkal is történtek kiaknázási kísérletek, ezek azonban kellő eredményre nem vezettek. Aknaszlatinán, Rónaszéken, Aknasugatagon, Marosújváron, Désaknán, Parajdon és Tótsóvárton az üzemet egész éven át folytatják, Tordán és Vizaknán ellenben, arra való tekintettel, hogy a munkások nyáron földműveléssel foglalkoznak, csak a téli hónapokban űzik a sóbányászatot, Tótsóvárton az évi 100—180,000 hektoliternyi sóodat teljes földolgozásával főttsót állítanak elő. Marhasót csak Aknaszlatinán és Marosújváron termelnek.

— **A boldogkőváraaljai gyilkosok.** Hírt adtunk arról, hogy gróf Zichy Meskó Jakab fővadászt a boldogkőváraaljai vadserdőben vadászok lelőtték. Balogh József abbújszántói járási csendőrőrmes-ter 13 csendőrrel azonnal nyomozni kezdett a tettesek után. Végre három napi és három éjjeli fáradságtalan kutatás után sikerült a tetteseket kinyomozni. Előbb végigkutatva Boldogkőváraalja szomszédos községeiben a fegyvertulajdonosokat, míg Erdőbényén a tetteseket fölfedezte. Ritka leleményesség és ügyesség kellett hozzá, mert az emberek mindent tagadtak. Sőt oly előrelátók voltak a vadászok, hogy előre alibiről is gondoskodtak. De Balogh ügyessége és leleményessége túljárt eszükön, és végre mindent bevallottak. Hároman követték el a gyilkosságot: Bende József erdőbényei községi rendőr, Badi József ottani mezőőr és Xavér József földműves. Híres vadászok voltak ezek; minden ünnep- és vasárnap egy-egy szarvas és őz került konyhájukra. A gyilkos-ságot úgy követték el, hogy a fővadász Badi Józsefet rajtakapta a vadászson és elfogta. Be akarta kíséni. Badi arra vezette a fővadászt, a merre tudta, hogy czinkos-társai vannak, lesben állnak. Alig haladtak 60 lépés-nyire, midőn lövés dördült el, mely a fővadászt oldalt érte. Vágtott ólomgolyó keresztülfúrta gyomrát és máját, másik a czombján hatolt keresztül. A megsebzett ember még néhány lépésnyire haladt, aztán összerogyott. A vadászok már előzőleg megállapodtak abban, hogy veszély esetén egymást nem hagyják el. Lelőtték tehát

a vadászt, hogy czinkostársukat megmentse. Balogh József a tettesek kézrekerítésénél kiváló leleményességet tanúsított, és ezért méltán megérdemli a gr. Zichy által a tettesekre kitűzött 500 korona díjat. Három nap és három éjjel nem aludt, míg a tetteseket ki nem nyomozta. E hó 4-ikén kísérték át őket az abaújszántói járásbírószághoz, a hol a vizsgálat tovább folyik.

Rizs- és kölespolnya. A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium f. évi 27,401. számú rendelete alapján felhívata a kamarai kerület malomtulajdonosai és őrleménykereskedői, hogy az ország területén az őrlött rizspolyvát ne «rizskorpa», hanem «őrlött rizspolyva» néven, az «őrlött kölespolvát» ne «köleskorpa», hanem «őrlött kölespolva» néven hozzák forgalomba; ezen őrlési melléktermékeknek más őrlési termékekkel, illetőleg melléktermékekkel való keverése útján készített abrakterményeket pedig az alkatrészek helyes megjelölésével hozzák jövőre forgalomba. Ez a figyelmeztetés nem csupán a fogyasztó közönség, hanem a malomtulajdonosok és őrleménykereskedők érdekében is történik, mivel árúknak a fentemlített módon való megjelölése esetén az üzleti jó hírnevükre kétségtelenül károsan visszaható kihágási eljárások megindítását mindenesetre megelőzhetik.

NYOMDÁSOK MÜLATSÁGA június hó 27-én lesz a Floegel-kertben. :: Többféle szórakozás!

Eperjesi Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület.

Rovatvezető: Bohrandt Lajos egyes. titkár.

A központ ezévi közgyűlése f. hó 13-ikán, vasárnap, d. e. 1/2 11 órakor lesz Budapestben (IV., Reáltanoda-utca 13—15. sz. alatt). Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az évi jelentés előterjesztése. 3. A zárszámadás előterjesztése és a fölmentvény fölött való határozat. 4. A jövő évi költség-előirányzat tárgyalása. 5. Indítványok (Alapszabály módosítása). 6. Választások. A választmány 1/6-ének kisorsolása és választása. — Ugyanezkor tartja meg évzáró közgyűlést az egyesület ifjúsági osztálya a «*Sorompó Országos Iparvédő Liga*». Tárgysorozata: 1. Dr. Téglás Géza elnök megnyitja. 2. Dr. Janda Károly főtitkár beszámolója. 3. K. Szász Béla ügyvéd alelnök zárószava.

A «Sorompó» pályázatának eredménye. A pályázati hirdetményt lapunk f. évi febr. 14-iki számában teljes egészében közöltük, eredményéről következőkben számolunk be: A budapesti Sorompó május 14-ikén tartotta, dr. Téglás Géza elnöke alatt, a rendes havi vezérbizottsági gyűlést, melyen többek közt a pályázatokra beérkezett pályatételek kerültek elbírálás alá. A bíráló-bizottság nevében, melynek tagjai dr. Balásy Dénes felsőkereskedelmi iskolai, dr. Harasztói Emil középiskolai tanárok és Szvicsényi Zoltán, a B. H. S. E. elnöke voltak, Mezei Kornél. közgazdasági író, elnök bejelentette, hogy a három kitűzött pályatételre összesen 25 pályamunka érkezett be. Sajnálattal emlékezik meg arról, hogy a pályamunkák a kitűzött várakozásnak nem igen feleltek meg s így a legmesszebbmenő méltánylást gyakorolta a bíráló-bizottság akkor, midőn egy pályamunkát díjjal, a többieket pedig oklevelekkel ajánlt kintüntetni. — Az I. tételre beérkezett pályamunkák közül a III., 10 koronás díjat Schmidt Dezsőnek, a zalaegerszegi főgimnázium VIII. osztályú tanulójának ajánlja kiadni. Oklevelet érdemel Kárpáti Kálmán kecskeméti ev. ref. főgimn. VIII. oszt. tanuló, megemlést pedig Fillingner József lippai keresk. iskolai felsőosztályú és Oravec Andor késmárki ág. hitv. ev. főgimn. VIII. osztályú tanuló — A II. tételre a beérkezett pályamunkák közül oklevelet érdemel: Szendrey Mihály zalaegerszegi felsőkereskedelmi iskolai felsőosztályú tanuló és Szabó Illés szegedi állami főgimnáziumi VIII. oszt. tanuló. Megemlést pedig Nagy András kolozsvári állami tanítóképzői II. éves és Székely János szabadkai keresk. iskolai középsőosztályú tanuló. — A III. tételre beérkezett pályamunkák közül megemlést csak Grosz Simon késmárki felsőkeres. iskolai felsőoszt. tanuló érdemel. — A gyűlés a bizottsági elnök előterjesztéseit elfogadva, a díjakat az előterjesztés értelmében rendelte kiadni.

Eperjesi gyártmányú kalapok, — melyek Tuschl E eperjesi kalaposnál készülnek, ki kiállításunkon kiváló, szép munkájáért ezüstéremmel lett kintüntetve és kit egyesületünk államsegélyre a m. kir. kereskedelemügyi minisztériumnál is

ajánlt, — mindinkább nagyobb és nagyobb kelendőségnek örvendenek. Eperjes több, hazafias érzelmű úriembere készítettett már magának Tuschlnél kalapot, kinek magyar gyártmánya minden tekintetben kifogástalan és kielégítő. — Örömmel közöljük a helyi iparnak ezen elért sikerét, és kérjük a hazafias közönséget, támogassa minél nagyobb arányban városunk ezen kiváló iparosát.

= IDEGENFORGALOM =
Eperjesen, BERGER szállodájában
1909. évi június 9-ikétől 11-ikéig.

Róder Alex. utazó Bécs, Fuchs Salamon utazó Szepesófalú, Eisinger Rudolf utazó Bécs, Sokl Rezső utazó Bécs, Mertens Alfréd jogh. Nagymihály, Rosenwasser Benő utazó Budapest, Berger Ede utazó Bécs, Grósz Jakab utazó Budapest, Schwartz Adolf utazó Zólyom, Reismann Ármin utazó Budapest, Justus Gyula utazó Budapest, Schiller Lajos igazgató Tátraszéplak, Aczél Hugó utazó Budapest, Berger Simon utazó Bécs, Grünberger Dezső utazó Budapest, Hirschler Miksa utazó Leipzig, Kádár Zsigmond utazó Bpest, Toronszky Miklós tanító Garamfő, Löwinger Ferenc gazdálkodó Hatvan, Keller Lipót hivatalnok Budapest, Orosz Ödön utazó Pozsony, Heimann József keresk. Miskolcz, dr. Glück Adolf ügyvéd Aszód, Leitow Gyula keresk. Szepesbela.

Foulard-selyem 1 kor. 15 fillértől méterenkint, bluzoknak és ruháknak. Bérmentesen és már megvámolva, házhoz szállítva. — Gazdag mintaválasztékok postafordultával.

Henneberg selyemgyára, Zürich.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belezézési kúra. Prospektus ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Felelős szerkesztő: Dr. Obetkó Dezső. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

Kitűnő sikerrel használtatik. B forrás kiváló tulajdonságai: **Húgyhajtó hatása.**

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz és diätetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, győzermegnyerésekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 "	40 "
1 "	48 "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 "	7 "
1 "	9 "

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Előnyös haszonbérlet. Zemplénmegye nagymihályi járásában kitűnő minőségű 1000-holdas birtok hosszabb időre haszonbérbe adatik. Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

2676—1909. tkvi számhoz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Rosenberg Manó lapispataki lakos végrehajthatónak ifj. Nyemcsik András volt lapispataki lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és jár. végrehajtási ügyében az eperjesi kir. törvényszék a lemeszi kir. járásbírószághoz tartozó és Lapispatak községben fekvő a lapispataki 26. sz. tjkvben A. I. 3—18. sor- 155., 159., 176., 195., 214., 264., 282., 299., 315., 333., 349., 369., 389., 406., 433., 450. hrszám alatt foglalt szántók- és réteknek s az A. II. 1. sor- 130. hrsz. alatt foglalt erdőillektségnek B. 19. alatt ifj. Nyemcsik András nevében álló jutalékára 735 korona kikiáltási árban;

a lapispataki 45. sz. tjkvben A. I. 1. 2. sor- 3., 4. hrsz. alatt foglalt ház- és kertnek B. 6. alatt ifj. Nyemcsik András nevében álló jutalékára 320 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1909. évi augusztus hó 9-ik napjának délelőtti 10 órakor, Lapispatak községében tartandó nyilvános árverésen a végrehajtási novella 25. és 26. §-ai értelmében el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzzel ad I. 73 kor. 50 fill., ad II. 32 kor.-t készpénzben vagy óvadékképes érték-papírokban a kiküldött kezéhez letenni és a bánatpénzt a végrehajt. novella 25. §-a értelmében kiegészíteni.

Kir. tvszék, mint tkvi hatóság.
Eperjesen, 1909. május 17.

Unger Géza,
kir. tvszéki bíró.

Deák Ferencz-utca 5. sz. ház

— kerttel együtt — eladó, esetleg bérbeadó. Bővebb értesítést ad Veszely Vilmos, Petőfi-utca 13. sz. alatt.

FIGYELEM! Magánosok-, szállodák-, butor-kereskedők- és asztalosoknak!

Elsőrendű vas- és fakeretű sodrony-ágybetéteket és meglevő kitégült, laza betétek helyett újakat, avagy régi keretekben új fonatot készít előnyös árak mellett

GURSZKY JÓZSEF
fém- és vasműves

KASSÁN, Ferencz József-tér 14. szám. Telefon-szám: 347.

Ezenkívül vállal minden czélra szolgáló sodronykerítést, díszes és egyszerű kivitelben, és kavicsrosták készítését.

Berlini államvizsgálati bizonyítványnyal bíró okl. nyelvtanárno tanít

francia és angol nyelvet.

Tandíj: egyénekenként való tanításnál óránként 2 korona, csoporttanításnál — Berlitz-módszer szerint — havonként 10 korona. Fő-utca 49, II. em., balra.

Visonta-Domoszló hegyvidéki — saját termésű kitűnő asztali-bor

kapható **Csépány Béla** szőlő- és földbirtokosnál = Domoszló, Hevesmegye. Fehér 44, siller 40 fillér literenkint, 50 literen felüli kölcsön-hordókban. **Nagyobb vételnél árengedmény.**

!! A magyar ujságírás szenzációi !!

A NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Felelős szerkesztő: HACSAK GÉZA.

Naponkint 125,000 példány!

Egy szám: 2 krajczár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre	16.— K	Negyedévre	4.— K
Félévre	8.— K	Egy hónapra	1.40 K

Ezüst-szörme nyulak

kaphatók Lemesen Fűz Árpádnál. Bővebb felvilágosítás ugyanott.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy helybeli czipész-üzletemben

Grich Pál czipész-szabászt mint üzletvezetőt alkalmazom.

Kérve a nagyérd. közönség további szives támogatását, maradok tisztelettel

özv. Stehr Mórné

Eperjes, Fő-utca 33. sz. alatt.

2639—1909. szám.

Mészégetési jog bérbeadása.

A diósgyőri uradalom erdőgondnokságainak területén gyakorolható mészégetési jog a tótsóvári m. kir. kincstári erdőhivatal helyiségében 1909. évi június hó 28-ikán délelőtti 10 órakor megtartandó zárt írásbeli árverés útján, 1909. évi december hó 31-ikéig terjedő időre haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár a mészégetési jogért, illetve minden hektoliter nyers-mészégetés, kiégetéshez szükséges fektűfával együtt, 71-2, azaz hetvenegy kettőtized fillér.

Bánatpénz 2000, azaz kettőezer korona.

Az árverési és szerződési feltételek a földmívelésügyi m. kir. minisztérium I./B. erdészeti főosztályánál, a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál s a szentléleki m. kir. erdőgondnokságnál Diósgyőrben megtekinthetők, illetve beszerezhetők.

Tótsóvár, 1909. évi június hó 5-ikén.

M. kir. kincstári erdőhivatal.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya, hogy mentől szebb legyen, s hogy ezen célját elérhesse: megragad minden alkalmat és a legképtelenebb dolgokkal kenegeti arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak hogy szép nem lesz, hanem elenkészül: sok esetben tönkreteszí arcbőrét, úgy hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra bírta, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arcz minden tisztáltsága (szeptől, májfolttól, kiütések stb.) ellen pártatlan és csodálatosan ható szert utánozzák. Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő, s éppen azért, mert a titkot soha senkire sem bízza, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leg gondosabb, tehát hatása is rögtön és biztos. Óvakodjunk tehát arczunkat mindenféleképpen kengetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arcz szépítésére és a szépség megőrzésére. Ez a világhírű szépítőszert a Földes-féle Margit-crème, mely már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arcz bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrrákát, mitesszert, arcz- és bőrvörösséget. Az arcz ideális szép, üde és ifjú lesz s a mellett a Margit-crème teljesen ártalmatlan.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor., Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér-, rózsas- és crème-színben) 1 kor. 20 fillér. Ezen szerek mindegyike külön is használható. A Földes-féle Margit-crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertáiban; a hol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címzeve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Eperjesen:

Pálesch Árpád drogueriájában és Williger Pál, Kovaliczky Pál gyógyszerertáiban.

Nádpáripa- liliomtej-szappan.

Legenyhébb szappan üde arczbőr biztosítására és szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

2561—1909. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A Szomolnokon a m. kir. kincstár által újra-építendő, leégett róm. kath. jellegű *fiúiskolai épület építésénél és berendezésénél szükséges, alább felsorolt munkálatok és szállítások kivételének biztosítása céljából* 1909. évi június hó 21-ikén d. e. 10 órakor a tótsóvári m. kir. erdőhivatal hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Ezen versenytárgyalás tárgyát a következő munkálatok képezik:

1. A bontási, föld- és kőművesmunkák a kiadott előmért (ajánlati költségvetés) szerint.
2. Az ács munkák az előmért (ajánlati költségvetés) szerint.
3. A tetőfedési munkák az előmért szerint.
4. A bádógosmunkák az előmért szerint.

Ezen négy munkacsoport mindenikére külön-külön, avagy az összes munkára együttesen is tehető ajánlat.

A versenyezni szándékozók felhívattak, hogy a fentebbi munkálatok egyes munkanemenként, avagy együttesen való végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat, az ajánlati költségvetéssel együtt, a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig a nevezett m. kir. erdőhivatalhoz annyival inkább nyújtják be, mivel a később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az ajánlati költségvetés 5%-ának megfelelő bánatpénz, vagy a bánatpénznek valamely adóhivatalnál vagy a tótsóvári erdőhivatali házi-pénztárnál történt letételét igazoló nyugta csatolandó.

Az ajánlati költségvetésekben az ajánlott árak betűkkel is kiírandók.

A szóbanforgó munkákra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a tótsóvári m. kir. erdőhivatalnál a rendes hivatalos órák alatt naponta megtekinthetők, a hol és a szomolnokhutai m. kir. erdőgondnokságnál az ajánlati költségvetés, az árlejtési feltét-füzet és az ajánlati minta is megszerezhetők.

Tótsóvár, 1909. június hó 3.

M. kir. erdőhivatal.

Darkau-fürdő

(Osztrák-Szilézia).

Legereőbb jódbromtartalmú elsőrangú fürdőhely.

Egyetlen hely, a hol tisztán jódfürdőt lehet használni.

Legmodernebb gyógyeszközök. Osrégi park. Elegáns elhelyezés. Penzió gyermekeknek (kísérő nélkül). Posta-, távírda- és vasút-állomás. Idény május 15-ikétől október 1-jéig.

Dr. Klinek V. főorvos.

Prospektus és értesítés ö kegyelmessége gróf Larich Mönlich fürdőigazgatóságától, Darkau, kérendő.

CZIM: AZ UJSÁG
BUDAPEST RÁKÓCZI-ÚT 54.

Egy óra alatt

elveszi a láb kellemetlen szagát és megszünteti a

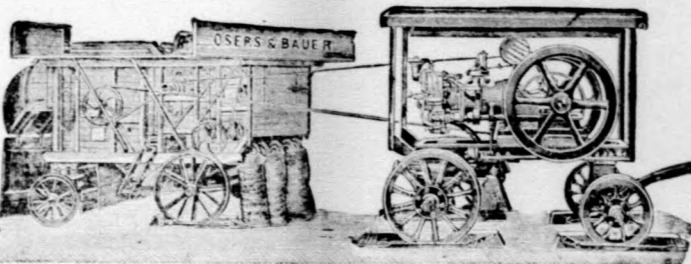
lábizzadást

HEGEDÜS-féle

„láb víz“!!

Ára 2 korona. :: Kapható mindenütt.

Megrendelhető a készítőnél: Hegedüs Béla gyógyszerész, Budapest, Mátyás-tér 14. sz., vagy Török József gyógyszerertáiban, Budapest, VI., Király-utca 12. sz.

Osers és Bauer kizárólagos MOTORGYÁR
Wien, XX., Dresdnerstr. 91-93a.
Magyarországi főkelepel:
Bpest, VI., Podmaniczky-u. 18.

BENZIN-LOKOMOBILS =
cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Benzinmotorok! Szivógázmotorok!
A jelenkor legelőcsőbb üzemereje, 3-3 fillér üzemköltség óra-lőerőnként.
Több száz telep üzemben. — Elsőrendű, szolid gyártmány!
Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.
Benzin-lokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következőknek tekinthetők meg üzemben:

Ifj. Rohody Pál, Bercezel, Szabolcs m., 4 HP, Farkas Ferencz, Bercezel, Szabolcs m., 4 HP, Jeszó Mihály, Csemernye, Varánó mellett, 8 HP, Dömer Károly, Nagyzsar, Gáiszcs mellett, 10 HP, Ziegler Zsigmond, Mogyorós, Mándok mellett, 4 HP, Kovács Albert, Berencs, Patroha mellett, 4 HP, cséplőszerelvény.

1868 óta forgalomban. Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában lényes sikerrel alkalmaztatott

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, elősüti kütegek, viszszinten arcz-rezessék, ártar, fagydag, libizzadás, fejt- és szakállkórpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a **trá-kátrány-nak** 40 %-ot és minden egyéb a kereskedelmi célra előkészített szappanoktól lényegesen különbözik. Idült bőrbetegségekkel sikerrel alkalmaztatott kátrány-szappanok se ell a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint egyenlő kátrány-szappan az arczbőr és az általános állapot elváltoztatására, a gyermekeknek valamilyen fejtebetező ellen teljesen mulhatlan bőrtisztító, mosdó és fürdőszappan mindennapl használatul szolgál 6131

Berger-féle glicerin-kátrány-szappan

50% glicerin-tartalommal és linon lattal, Mint kiváló borápoló szer kitünő eredményekkel használtatik, továbbá a, 1584

Berger-féle borax-szappan

kiütések, napsütés, szeplő, mitesszer és egyéb bőr-bajok ellen

Arz minden fajnak 70 fillér használati tisztítással együtt. A vasárnapi határoztatott Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant kerény és nézzé meg a itt látható vedjezet és a cégjegyzést minden címen.

Kittüntetve díszoklevéllel

Bécsben 1888-ban és

aranyéremmel a párisi világgkiállításán 1900.

Minden egyéb gyógy- és egészség szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékelte használati utasításon tel van sorolva.

Kapható minden gyógyszerertáiban és hasonló üzletben.

Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerertára, Budapest, Király-u. 12. Zrínyi-utca, Molnár és Moser droguisták, Károlyherceg-utca. Kicsinyben minden budap stii, valamint Magyarországon összes városban minden gyógyszerertáiban, továbbá a jobb országokban és illatszerekkereskedésekben.

Kapható Eperjesen Korn Vilmos úr gyógyszerertáiban, valamint Magyarország összes gyógyszerertáiban.

Legnagyobb kiténtetés!
Arany államérem: Nürnberg 1906.

Globus Fém-tisztító kivonat

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fém-tisztítószer.

Legnagyobb kiténtetés!
„Grand Prix“: St.-Louis 1904.

Egy jókarban levő
zongora
bérbeadó
Kossuth Lajos-utca 43., I.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-UT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSEPLŐKÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLASSAL
ÜZEMBEN BÁRMIKOR MEGTEKINT HETŐK.

ELSŐRENĐŰ
SZIVOGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
HB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuörzölési szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy önozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apólasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetnek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvény, oszónal és meghűlések, bedörzsölés, sölé-keppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Prof. Schleich
(Törvényesen védve)

SCHLEICH Dr. TANÁR
KÉSZÍTMÉNYEINEK TERJESZTŐ TÁRSASÁGA
szöv. korl. fel.
BÉCS. I., Karlsplatz N° 3

A tudomány mai állása szerint a BÖR-és TESTÁPOLÁSÁRA a LEGKIVÁLÓBB KÉSZÍTMÉNYEK:

Schleich dr. tanár **BÖRKRÉMJE**
Schleich dr. tanár **VIASZPASZTA-SZAPPANA**
Schleich dr. tanár **MŰVIASZ-SZAPPANA**
Schleich dr. tanár **VIASZPASZTÁJA**

Kapható gyógyszerertárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben stb. Úgyválni kell a bevásárláskor arra, hogy minden csomagon rajta legyen ez a védőjegy és a föltaláló aláírása.

Raktár Eperjesen: Pálesch Árpádnál.

Raktár minden gyógyszer-tárban, drogériában és illatszerüzletben.

A legjobb bőrfényesítő

10 RAKOCSI CIPOKREM SZ
KASSAI RAKOCSI SZ
SŐBÖR ALAP JAVARA.
RAKOCSI VEGYTERMEK GYÁRI

7401

Egyedüli gyártója:
Szekely és Társa Kassa

Szliács aczélfürdő

(Felsőmagyarországon)

az egyedüli ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női-bajok, hátgerinc-és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Fürdőorvos: dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestent át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragasok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektus utazás, valamint lakás-árkezdvezményről (az elő- és utószobában) stb. ad

a fürdőigazgatóság Szliácson (Zólyomgye).

Ruhák műtisztítása!
Eperjes, Főutca 128. sz. a., a Szent-Háromságtól feljebb.

Van szerencsém a helyben és vidéken lakó nagyerdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy Főutca 128. szám alatti

műtisztító-intézetemben

mindenféle **peccsétes ruhák** olcsón és jól tisztíttatnak s javíttatnak, legyen az tinta-, zsír- vagy akármily foltokkal; nemcsak férfi-ruhák, de női-ruhák is egyaránt, mindenféle színben, tisztíttatnak, javíttatnak és vasaltatnak — egyszóval minden, a mi csak posztó, szövet és kelme.

A nagyerdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok — kiváló tisztelettel

Sikorszky Péter, ruha-műtisztító
Eperjesen, Főutca 128. szám alatt, az udvarban, a Szent-Háromságtól feljebb.
Olcsó árak, szép tisztítás és javítás!

Kérem csak a Sikorszky-féle műtisztító- és javító-intézetet keresni, mert ez a legkitünőbb és patent; ott legolcsóbban, legszebben és a legjobban lehet tisztíttatni, javíttatni és vasaltatni, gyorsan és pontosan.

CARL KRONSTEINER-féle,
az idő viszontagságainak ellentálló, kalk-
façade-festékek 50 színárnyalatban, kilója 24 fillértől feljebb.

Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utáztatot felülmul.
Egyedül czélszerű mázóanyag már festett façadeokon.

Mintakönyv és ismertetés ingyen s bérmentve. Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.
Raktárak minden nagyobb városban.

Email-façade-festékek

mosható, egyszeri mázóással fed, előmázolás nélkül is emailszerű keménységet ad, csak hideg vízzel bevonva lesz használatra kész; antiszeptikus, méregmentes, likacsos. Belső helyiségek, faéptmények, nyaralók, kerítések stb. átfestésére.

Kapható minden színárnyalatban és m²-je 5 fillérbe kerül.